

ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1995

Vyhlásené: 20.09.1995

Časová verzia predpisu účinná od: 13.07.2004

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

193

OZNÁMENIE

Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky

Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky oznamuje, že 22. októbra 1991 bola vo Washingtone podpísaná Dohoda medzi Českou a Slovenskou Federatívnou Republikou a Spojenými štátmi americkými o vzájomnej podpore a ochrane investícií. Dohoda nadobudla platnosť tridsiatym dňom odo dňa výmeny ratifikačných listín, t. j. 19. decembra 1992, na základe článku XIV.

DOHODA medzi Českou a Slovenskou Federatívnou Republikou a Spojenými štátmi americkými o vzájomnej podpore a ochrane investícií

Česká a Slovenská Federatívna Republika a Spojené štáty americké (ďalej len „zmluvné strany“), želajúc si podporovať väčšiu vzájomnú hospodársku spoluprácu, pokiaľ ide o investície štátnych príslušníkov a spoločností jednej zmluvnej strany na území druhej zmluvnej strany, uznávajú, že dohovor o zaobchádzaní, ktoré bude priznávané týmto investíciám, podporí tok súkromného kapitálu a hospodársky rozvoj zmluvných strán, súhlasiac s tým, že spravodlivé a nestranné zaobchádzanie s investíciami je žiaduce pre zachovanie stabilného systému na investovanie a pre maximálne efektívne využívanie ekonomických zdrojov, potvrdzujúc svoj záujem rozvíjať hospodársku spoluprácu v súlade s princípmi a ustanoveniami Záverečného aktu Konferencie o bezpečnosti a spolupráci v Európe podpísaného v Helsinkách 1. augusta 1975 a s ďalšími dokumentmi, sú presvedčené, že súkromné podnikanie na slobodných a voľne prístupných trhoch poskytuje najlepšie možnosti zvyšovania životnej úrovne a hodnoty života obyvateľov zmluvných strán, zlepšenie blahobytu pracujúcich a podpory všeobecného rešpektovania medzinárodne uznaných práv pracujúcich, a sú rozhodnuté uzatvoriť dohody o vzájomnej podpore a ochrane investícií, dohodli sa takto:

Článok I

1. Na účely tejto dohody

- a) pojem „investícia“ označuje akýkoľvek druh investície na území jednej zmluvnej strany, ktorú vlastnia alebo priamo či nepriamo kontrolujú štátni príslušníci alebo spoločnosti druhej zmluvnej strany, ako je akcia, pohľadávka, zmluva o službách, investičná zmluva, a ktorá zahŕňa:
  - i) hmotné a nehmotné vlastníctvo vrátane práv, ako sú hypotéky, zálohy a ručenia,
  - ii) spoločnosť alebo akcie či iné podiely na spoločnosti alebo podiely na jej aktívach,
  - iii) peňažné pohľadávky alebo nároky na plnenie, ktoré majú ekonomickú hodnotu a sú spojené s investíciami,
  - iv) duševné vlastníctvo, ktoré okrem iného zahŕňa práva vzťahujúce sa na
    - literárne a umelecké diela vrátane zvukových nahrávok,
    - vynálezy zo všetkých oblastí ľudskej činnosti,
    - priemyselné vzory,
    - usporiadanie častí polovodičových integrovaných obvodov,
    - obchodné tajomstvá a dôverné podnikateľské informácie a
    - obchodné a servisné známky a názvy výrobkov,
  - v) akékoľvek právo vyplývajúce zo zákona alebo zmluvy a akékoľvek oprávnenie a povolenie v súlade so zákonom vrátane koncesií na vyhľadávanie, kultiváciu, ťažbu alebo využívanie prírodných zdrojov;
- b) „spoločnosť zmluvnej strany“ znamená akúkoľvek korporáciu, spoločnosť, združenie, štátny alebo iný podnik alebo inú organizáciu ustanovenú v súlade s právnym poriadkom zmluvnej strany alebo jej politického podrozdelenia bez ohľadu na to, či bola alebo nebola zriadená s cieľom získať finančné výnosy a či je v súkromnom vlastníctve alebo vo vlastníctve vlády;
- c) „štátny príslušník“ zmluvnej strany znamená fyzickú osobu, ktorá je štátnym príslušníkom zmluvnej strany v súlade s jej príslušným zákonom;
- d) „výnos“ označuje z investícií plynúcu alebo s nimi spojenú sumu a zahŕňa zisk, dividendu, úrok, prírastok kapitálu, licenčné poplatky a poplatky za riadenie, technickú pomoc a iné poplatky alebo hmotné výnosy;
- e) „sprievodné činnosti“ zahŕňajú organizáciu, kontrolu, prevádzku, údržbu a disponovanie spoločnosťami, filiálkami, agentúrami, kancelármi, továrňami a inými zariadeniami na obchodnú činnosť, uzatváranie, plnenie a realizáciu kontraktov, nadobúdanie, užívanie, ochranu a disponovanie majetkom všetkého druhu vrátane práv z oblasti duševného vlastníctva a priemyselných práv, požičiavanie finančných prostriedkov, nákup, vydávanie a predaj akcií a iných cenných papierov a nákup zahraničných mien na dovoz;

- f) „nediskriminačné zaobchádzanie“ označuje zaobchádzanie, ktoré je prinajmenšom také priaznivé ako najlepšie národné zaobchádzanie alebo zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod;
  - g) „národné zaobchádzanie“ označuje zaobchádzanie, ktoré je prinajmenšom také priaznivé ako najpriaznivejšie zaobchádzanie priznávané zmluvnou stranou spoločnostiam alebo štátnym príslušníkom tejto zmluvnej strany v podobných prípadoch, a
  - h) zaobchádzanie podľa „doložky najvyšších výhod“ označuje zaobchádzanie, ktoré je prinajmenšom také priaznivé ako to, ktoré priznáva zmluvná strana spoločnostiam alebo štátnym príslušníkom tretích štátov v podobných prípadoch.
2. Každá zmluvná strana si vyhradzuje právo odoprieť ktorejkoľvek spoločnosti výhody plynúce z tejto dohody, ak takúto spoločnosť kontrolujú občania tretieho štátu, alebo v prípade, že spoločnosť druhej zmluvnej strany nevykonáva žiadnu rozsiahlejšiu podnikateľskú činnosť na území druhej zmluvnej strany, alebo ju kontrolujú občania tretieho štátu, s ktorým odopierajúca zmluvná strana neudržiava bežné hospodárske styky.
3. Akákoľvek zmena formy, v ktorej sa aktíva investujú alebo reinvestujú, nemá vplyv na ich charakter ako investície.

Článok II

1. Každá zmluvná strana bude povoľovať investície a s nimi spojené činnosti a zaobchádzať s nimi na nediskriminačnom základe, pričom každá zmluvná strana má právo urobiť alebo zachovať výnimky v odvetviach alebo záležitostiach uvedených v dodatku k tejto dohode.

Obe zmluvné strany súhlasia s tým, že vopred alebo v deň, keď táto dohoda nadobudne platnosť, ohlásia druhej zmluvnej strane všetky zákony a predpisy, o ktorých vedia, že sa týkajú odvetví alebo záležitostí uvedených v dodatku.

Ďalej každá zmluvná strana súhlasí s tým, že ohlásí druhej zmluvnej strane akékoľvek budúce výnimky týkajúce sa odvetví alebo záležitostí uvedených v dodatku, a taktiež súhlasí s tým, že tieto výnimky obmedzí na minimum.

Akákoľvek budúca výnimka prijatá jednou zmluvnou stranou v danom odvetví alebo danej záležitosti sa nebude vzťahovať na investície existujúce v čase, keď taká výnimka nadobudla platnosť.

Zaobchádzanie uplatňované podľa akýchkoľvek výnimiek nesmie byť menej priaznivé než to, ktoré sa uplatňuje v podobných prípadoch pri investíciách a s nimi spojených činnostiach štátnych príslušníkov alebo spoločenstiev ktoréhokoľvek tretieho štátu, ak z dodatku nevyplýva niečo iné.

2. a) Investíciám sa bude vždy poskytovať spravodlivé a rovnoprávne zaobchádzanie a budú mať zabezpečenú plnú ochranu a bezpečnosť a v nijakom prípade sa im nebude priznávať horšie zaobchádzanie, než je v súlade s medzinárodným právom.
- b) Žiadna zo zmluvných strán nebude nijakými svojvoľnými ani diskriminačnými opatreniami obmedzovať riadenie, prevádzku, udržiavanie, používanie, využívanie, rozširovanie alebo možnosť dispozície investíciami.
- Na účely riešenia sporov podľa článkov VI a VII tejto dohody opatrenie môže byť svojvoľné a diskriminačné, aj keď strana v spore mala alebo využila možnosť preskúmania takéhoto opatrenia súdmi alebo správnymi súdmi príslušnej zmluvnej strany.
- c) Každá zmluvná strana bude plniť akýkoľvek záväzok, ktorý prijala vo vzťahu k investíciám.
3. V súlade so zákonmi týkajúcimi sa vstupu a pobytu cudzincov sa bude štátnym príslušníkom každej zmluvnej strany povoľovať vstup a zdržiavanie sa na území druhej zmluvnej strany na účely zriadenia, rozvoja, riadenia alebo konzultácií o prevádzke investícií, do ktorých oni alebo spoločnosť prvej zmluvnej strany, ktorá ich zamestnáva, vložili alebo hodljú vložiť podstatnú časť kapitálu alebo iných zdrojov.

4. Spoločnosti zákonne ustanovené v súlade s právnym poriadkom jednej zmluvnej strany, ktoré sú investormi, budú môcť zamestnávať vrcholných riadiacich pracovníkov podľa vlastnej voľby bez ohľadu na ich štátnu príslušnosť.
5. Žiadna zmluvná strana nebude zriadenie, rozširovanie a udržiavanie investícií podmieňovať plnením záväzkov, ktoré vyžadujú alebo vynucujú export vyrobeného tovaru alebo ktoré predpisujú, že tovar alebo služby sa musia nakupovať miestne, alebo ktoré ukladajú iné podobné požiadavky.
6. Každá zmluvná strana zabezpečí účinné prostriedky na uplatnenie nárokov a práv vzťahujúcich sa na investície a ich schvaľovanie a na rokovania o investíciách.
7. Každá zmluvná strana umožní prístup k všetkým zákonom, predpisom, administratívnej praxi a postupom a súdnym výrokom, ktoré sa týkajú investícií alebo investície postihujú.
8. Zaobchádzanie s investíciami a sprievodnými činnosťami priznávanými Spojenými štátmi americkými podľa tohto článku bude vo všetkých štátoch, teritóriách a dŕžavách Spojených štátov amerických zaobchádzaním priznávaným v tomto smere spoločnostiam zákonne ustanoveným v súlade s právnymi predpismi iných štátov, teritórií a dŕžav Spojených štátov amerických.
9. Nediskriminačné zaobchádzanie a doložka najvyšších výhod podľa tejto dohody sa nebudú vzťahovať na výhody priznávané jednou i druhou zmluvnou stranou štátnym príslušníkom alebo spoločnostiam z akéhokoľvek tretieho štátu na základe
  - a) záväzkov zmluvnej strany týkajúcich sa investícií a vyplývajúcich z plného členstva v zóne voľného obchodu alebo v colnej únii alebo
  - b) záväzkov zmluvnej strany vyplývajúcich z akejkoľvek mnohostrannej medzinárodnej dohody v rámci Všeobecnej dohody o clách a obchode, ktorá sa uzavrie následne po tejto dohode.
10. Zmluvné strany potvrdzujú a zhodujú sa v tom, že „sprievodné činnosti“ zahŕňajú bez obmedzenia tieto druhy činností:
  - a) udeľovanie koncesíí alebo oprávnení na základe povolenia,
  - b) možnosť registrácie, získania oprávnenia, povolenia a iných súhlasov úradov (ktoré sa musia v každom prípade vydávať urýchlene),
  - c) prístup k finančným inštitúciám a úverovým trhom,
  - d) prístup k vlastným fondom uloženým vo finančných inštitúciách,
  - e) dovoz a inštalácia zariadenia nevyhnutného na bežné vedenie podnikateľských záležitostí vrátane, ale bez obmedzenia kancelárskeho zariadenia a automobilov a vývozu zariadení a takto dovezených automobilov,
  - f) rozširovanie obchodných informácií,
  - g) uskutočňovanie prieskumu trhu,
  - h) vymenúvanie obchodných zástupcov vrátane sprostredkovateľov, konzultantov, distribútorov a ich účasť na obchodných veľtrhoch a reklamných akciách,
  - i) marketing tovaru a služieb vrátane jeho uskutočňovania prostredníctvom vnútornej distribúcie a marketingových systémov, ako aj inzerciou a priamymi kontaktmi s jednotlivými osobami a spoločnosťami,
  - j) prístup ku komunálnym rozvodom, verejným službám a obchodným priestorom prenášaným za nediskriminačné ceny, ak ich určuje a kontroluje vláda,
  - k) prístup k surovinám, výrobným vstupom a službám všetkých druhov za nediskriminačné ceny, ak ich určuje a kontroluje vláda.

Článok III

1. Investície nebudú vyvlastnené, znárodnené ani podrobené priamym či nepriamym opatreniam rovnajúcim sa vyvlastneniu alebo znárodneniu (ďalej len „vyvlastnenie“) s výnimkou verejného záujmu. Vyvlastnenie sa vykoná na základe právneho postupu, nediskriminačným spôsobom, s okamžitou zodpovedajúcou a efektívnou náhradou a v súlade so všeobecnými princípmi zaobchádzania uvedenými v článku II ods. 2 tejto dohody.

Náhrada musí zodpovedať spravodlivej trhovej cene vyvlastnenej investície bezprostredne pred vyvlastnením alebo skôr, ako sa to stalo verejne známe; musí sa bezodkladne zaplatiť vrátane úroku odo dňa vyvlastnenia podľa primeranej trhovej úrokovej sadzby; bude plne a voľne prevoditeľná v prevládajúcom trhovom kurze v deň vyvlastnenia.

2. Štátny príslušník alebo spoločnosť každej zo zmluvných strán, ktorí vyhlásia, že celá ich investícia alebo časť ich investícií bola vyvlastnená, majú právo na bezodkladné preskúmanie príslušnými súdnymi alebo správnymi orgánmi druhej zmluvnej strany, či sa také vyvlastnenie uskutočnilo, a ak áno, či také vyvlastnenie a príslušná náhrada zodpovedajú ustanoveniam tejto dohody, ktorá vyjadruje princípy medzinárodného práva.

Článok IV

Štátnym príslušníkom a spoločnostiam oboch zmluvných strán, ktorých investície na území druhej zmluvnej strany utrpia škodu spôsobenú vojnou alebo iným ozbrojeným konfliktom, revolúciou, výnimočným stavom, povstaním, občianskymi nepokojmi alebo inými podobnými udalosťami, druhá zmluvná strana prizná nediskriminačné zaobchádzanie, nech ide o akékoľvek opatrenia prijaté v súvislosti s týmito škodami.

Článok V

1. Každá zmluvná strana bude voľne a bezodkladne povoľovať všetky prevody vzťahujúce sa na investície do vlastného územia a z vlastného územia.
Také prevody zahŕňajú
  - a) výnosy,
  - b) náhrady podľa článku III tejto dohody,
  - c) platby vyplývajúce z investičných sporov,
  - d) platby uskutočňované v súlade s kontraktom vrátane umorovania istiny a rastu úrokových platieb podľa úverových zmlúv,
  - e) výnosy z predaja alebo likvidácie celej investície alebo časti investície,
  - f) dodatočné kapitálové vklady na udržiavanie alebo rozširovanie investícií.
2. S výnimkou ustanovenia článku III ods. 1 tejto dohody sa prevody musia uskutočňovať vo voľne vymeniteľnej mene v prevládajúcom trhovom kurze na promptné operácie platnom v deň prevodu pre menu, v ktorej sa prevod uskutočňuje.
3. Bez ohľadu na ustanovenia odsekov 1 a 2 obe zmluvné strany môžu mať zákony a predpisy
  - a) vyžadujúce hlásenie peňažných prevodov a
  - b) ukladajúce daň z príjmov v takej forme, ako je daň z príjmu pri dividendách a iných prevodoch.Okrem toho každá zmluvná strana môže chrániť práva veriteľov alebo zabezpečovať vykonávanie rozsudkov súdov, a to spravodlivým a nediskriminačným uplatňovaním svojich zákonov v dobrej viere.

Článok VI

1. Investičný spor je na účely tohto článku definovaný ako spor týkajúci sa
  - a) interpretácie alebo použitia investičnej zmluvy medzi jednou zmluvnou stranou a štátnym príslušníkom alebo spoločnosťou druhej zmluvnej strany,
  - b) interpretácie alebo použitia akéhokoľvek investičného oprávnenia udeleného úradom zmluvnej strany na zahraničné investície takému štátnemu príslušníkovi alebo spoločnosti,
  - c) údajného porušenia akéhokoľvek práva vzťahujúceho sa na investície, ktoré bolo udelené alebo vyplýva z tejto dohody.
2. V prípade investičného sporu medzi zmluvnou stranou a štátnym príslušníkom alebo spoločnosťou druhej zmluvnej strany sa sporné strany budú najskôr snažiť riešiť spor konzultáciami a rokovaním, pričom možno použiť nezáväznú mediaciu s tretou stranou.

S výnimkou ustanovení odseku 3 tohto článku sa spor, ktorý nebude možné vyriešiť konzultáciami a rokovaním, predloží na vyriešenie vhodným postupom, na ktorom sa strany vopred dohodnú.

Akékoľvek majetkové vyporiadania v spore vrátane tých, ktoré sa týkajú vyvlastnenia, ustanovené v investičnej zmluve, budú záväzné a vymáhateľné v súlade s podmienkami investičnej zmluvy, príslušnými ustanoveniami miestnych zákonov a príslušnými medzinárodnými dohodami o vykonávaní výrokov rozhodcovských súdov.

3. Kedykoľvek po uplynutí šiestich mesiacov odo dňa, keď vznikol spor, príslušný štátny príslušník alebo spoločnosť si môžu zvoliť, či súhlasia s písomným predložením sporu na vyporiadanie zmierom alebo záväzným rozhodcovským konaním Medzinárodného strediska na riešenie investičných sporov (ďalej len „Stredisko“), alebo podľa dodatočných možností Strediska, alebo podľa Rozhodcovských pravidiel Komisie OSN pre medzinárodné obchodné právo (ďalej len „UNCITRAL“), alebo podľa rozhodcovských pravidiel akejkoľvek rozhodcovskej inštitúcie vzájomne dohodnutej stranami v spore.
  - a) Len čo príslušný štátny príslušník alebo spoločnosť vyjadrili súhlas, každá strana v spore môže začať také konanie za predpokladu, že
    - i) spor štátny príslušník alebo spoločnosť nepredložili podľa príslušného, skôr dohodnutého postupu na riešenie sporu a
    - ii) dotknutý štátny príslušník alebo spoločnosť nepredložili spor súdu, správneho súdu alebo úradu s príslušnou jurisdikciou zmluvnej strany v spore.Ak sa strany v spore nedohodnú na tom, či je vhodnejšie použiť zmierovacie alebo záväzné rozhodcovské konanie, rozhodujúci je názor dotknutého štátneho príslušníka alebo spoločnosti.
  - b) Obe zmluvné strany týmto dávajú súhlas, aby sa investičný spor predložil na zmierovacie alebo záväzné rozhodcovské konanie
    - i) Stredisku v prípade, že sa Česká a Slovenská Federatívna Republika stane účastníkom Konvencie o riešení investičných sporov medzi štátmi a štátnymi príslušníkmi iných štátov podpísanej vo Washingtone 18. marca 1965 (ďalej len Konvencia") a stanov a pravidiel Strediska a dodatočných možností Strediska a
    - ii) rozhodcovskému súdu zriadenému podľa pravidiel UNCITRAL, pričom sa tieto pravidlá môžu upraviť vzájomnou dohodou strán v spore (vymenúvacím predstaviteľom v nich bude uvedený generálny sekretár Strediska).
  - c) Zmierenie alebo rozhodcovské konanie na riešenie sporov podľa písm. b) i) sa musí realizovať použitím ustanovení Konvencie a stanov a pravidiel Strediska alebo dodatočných možností Strediska, a to podľa okolností.
  - d) Miestom akéhokoľvek rozhodcovského konania vedeného podľa tohto článku musí byť štát, ktorý je účastníkom Konvencie OSN o uznávaní a vykonávaní zahraničných súdnych rozhodnutí podpísanej v New Yorku roku 1958.
  - e) Každá zmluvná strana sa zaručuje, že bezodkladne vykoná rozhodnutie akéhokoľvek súdneho výroku rozhodcovského konania uskutočneného podľa tohto článku. Ďalej každá zmluvná strana umožní na svojom území vykonávanie takého súdneho výroku.
4. Zmluvná strana nesmie pri akomkoľvek prejednávaní investičného sporu uplatniť ako obhajobu protinárok, právo na kompenzáciu a pod., alebo to, že príslušný štátny príslušník či spoločnosť, ktorých sa to týka, už dostali alebo dostanú z titulu poistenia alebo záručnej zmluvy odškodnenie alebo inú náhradu za celú škodu alebo časť údajných škôd.
5. V prípade rozhodcovského konania na účely tohto článku každá spoločnosť zákonne ustanovená podľa príslušného právneho poriadku jednej zmluvnej strany alebo jej politického podrozdelenia, ktorá však bezprostredne pred prejavom sa skutočnosti alebo skutočností vyvolávajúcich spor bola investíciou štátnych príslušníkov alebo spoločností druhej zmluvnej strany, bude sa považovať za štátneho príslušníka alebo spoločnosť tejto druhej zmluvnej strany [v súlade s článkom 25 (2) b) Konvencie].

Článok VII

1. Akýkoľvek spor medzi zmluvnými stranami týkajúci sa výkladu alebo použitia tejto dohody, ktorý sa nevyrieši konzultáciami alebo inými diplomatickými cestami, predloží sa na žiadosť jednej zo zmluvných strán rozhodcovskému súdu na záväzné rozhodnutie podľa príslušných pravidiel medzinárodného práva. Ak sa zmluvné strany nedohodnú inak, bude platiť UNCITRAL s výnimkou ustanovení zmenených zmluvnými stranami alebo rozhodcami.
2. Do dvoch mesiacov od prijatia žiadosti vymenuje každá zmluvná strana jedného rozhodcu. Títo dvaja rozhodcovia zvolia za predsedu tretieho rozhodcu, štátneho príslušníka tretieho štátu. Pravidlá UNCITRAL na vymenúvanie členov trojčlennej rozhodcovskej poroty sa budú používať mutatis mutandis na vymenúvanie rozhodcovskej poroty s výnimkou, že vymenovacím predstaviteľom uvedeným v týchto pravidlách bude generálny sekretár Stáleho arbitrážneho súdu.
3. Ak nie je dohodnuté inak, všetky podania sa musia uskutočniť a všetky prejednávania skončiť do šiestich mesiacov odo dňa zvolenia tretieho rozhodcu, pričom súd vydá rozhodnutie do dvoch mesiacov odo dňa posledných podaní alebo odo dňa skončenia prejednávania, podľa toho, čo bolo skôr.
4. a) Každá zmluvná strana znáša náklady svojho zastúpenia v rozhodcovskom konaní.
b) Výdavky a iné náklady predsedu, ostatných rozhodcov a iné náklady konania znášajú obidve zmluvné strany rovnakým dielom. Súd však môže podľa svojho uváženia určiť, že väčšiu časť týchto nákladov uhradí jedna zo zmluvných strán.

Článok VIII

Ustanovenia článkov VI a VII neplatia pre spory vzniknuté

- a) v súvislosti s programami Vývoznjej a dovoznjej banky Spojených štátov amerických na vývozné úvery, záruky a poistenie alebo
- b) v súvislosti s inými oficiálnymi úverovými, záručnými alebo poisťovacími dohodami, v ktorých sa zmluvné strany dohodli, že spory budú riešiť inými prostriedkami.

Článok IX

Táto dohoda neprekročí rámec

- a) zákonov a predpisov, administratívnej praxe alebo postupov administratívnych či súdnych rozhodnutí oboch zmluvných strán,
- b) medzinárodných právnych záväzkov alebo
- c) záväzkov prijatých oboma zmluvnými stranami vrátane záväzkov obsiahnutých v investičnej zmluve alebo investičnom oprávnení, ktoré určujú, aby sa s investíciami a pridruženými činnosťami zaobchádzalo priaznivejšie, ako v podobných situáciách priznáva táto dohoda.

Článok X

1. Táto dohoda nevyklučuje, aby každá zo zmluvných strán použila opatrenia na udržanie verejného poriadku, splnenie svojich záväzkov na zachovanie alebo obnovenie medzinárodného mieru alebo bezpečnosti či na ochranu svojich základných bezpečnostných záujmov.
2. Táto dohoda nevyklučuje, aby každá zo zmluvných strán určila osobitné pravidlá týkajúce sa zriaďovania investícií vrátane investícií uskutočňovaných do štátnych podnikov, ktoré prechádzajú procesom privatizácie, alebo v súvislosti s nimi, ale tieto pravidlá nesmú obmedzovať podstatu akýchkoľvek práv už uvedených v tejto dohode.

Článok XI

1. Každá zmluvná strana sa bude v súvislosti so svojou daňovou politikou usilovať, aby poskytovala investíciám štátnych príslušníkov a spoločností druhej zmluvnej strany spravodlivé a nestranné zaobchádzanie.

2. Napriek tomu ustanovenia tejto dohody, zakotvené najmä v článkoch VI a VII, sa budú uplatňovať v záležitostiach zdaňovania iba na
- vyvlastnenia zhodne s článkom III,
  - prevody zhodne s článkom V alebo
  - dodržiavanie a realizáciu podmienok investičnej zmluvy alebo investičného oprávnenia, ako je to uvedené v článku VI ods. 1 písm. a) alebo b), a to v rozsahu, v ktorom nie sú predmetom ustanovení o riešení sporov v Dohode o zamedzení dvojitého zdanenia medzi oboma zmluvnými stranami alebo ktoré boli predložené v súlade s takými ustanoveniami o riešení sporov a nie sú vyriešené v primeranom čase.

Článok XII

Strany súhlasia, že budú na žiadosť ktorejkoľvek strany okamžite konzultovať, aby vyriešili akékoľvek spory v súvislosti s touto Dohodou alebo aby diskutovali o akejkoľvek záležitosti vo vzťahu k interpretácii alebo uplatneniu tejto Dohody. Strany takisto súhlasia, že budú okamžite konzultovať vždy, keď sa niektorá strana bude domnievať, že sú nevyhnutné nejaké kroky na zabezpečenie zhody medzi touto Dohodou a Zmluvou o založení Európskeho spoločenstva s cieľom zabezpečiť zhodu.

Článok XIII

Táto dohoda bude platiť vo všetkých politických podrozdeleniach zmluvných strán.

Článok XIV

- Táto dohoda nadobudne platnosť tridsať dní po dátume výmeny ratifikačných listín. V platnosti zostane desať rokov a bude platiť ďalej, ak sa jej platnosť neskončí podľa odseku 2 tohto článku. Bude sa týkať investícií existujúcich v čase nadobudnutia jej platnosti, rovnako ako investícií uskutočnených alebo získaných od tohto dátumu.
- Každá zmluvná strana môže túto dohodu vypovedať pred skončením prvého desaťročného obdobia jej platnosti alebo kedykoľvek neskôr, a to zaslaním jednoročnej písomnej výpovede druhej zmluvnej strane.
- Ak ide o investície uskutočnené alebo získané pred skončením platnosti tejto dohody, na ktoré sa táto dohoda tiež vzťahovala, ustanovenia všetkých ostatných článkov tejto dohody budú naďalej platiť desať rokov odo dňa skončenia jej platnosti.
- Dodatok, protokol a doplňujúce listy budú neoddeliteľnou súčasťou tejto dohody.

Na dôkaz toho na to riadne splnomocnení podpísali túto dohodu.

Dané vo Washingtone 22. októbra 1991 v dvoch vyhotoveniach, každé v českom a anglickom jazyku, pričom obe znenia majú rovnakú platnosť.

Za Českú a Slovenskú Federatívnu Republiku:

Václav Klaus v. r.

Za Spojené štáty americké:

Julius L. Katz v. r.

DODATOK

1. V súlade s článkom II ods. 1 Spojené štáty americké si vyhradzuju právo urobiť alebo zachovať obmedzené výnimky z národného zaobchádzania v týchto odvetviach alebo záležitostiach:
  - letecká doprava,
  - námorná a pobrežná doprava,
  - bankovníctvo,
  - poisťovníctvo,
  - vládne dotácie,
  - vládne programy poistenia a pôžičiek,
  - výroba energie a elektriny,
  - komisionárske colnice,
  - vlastníctvo nehnuteľností,
  - vlastníctvo a ovládanie rozhlasových staníc alebo verejných nosičov rozhlasových a televíznych staníc,
  - vlastníctvo akcií Komunikačnej satelitnej korporácie,
  - zariadenia pre verejné telefónne a telegrafické služby,
  - zariadenia pre podmorské káblové služby,
  - využívanie pôdy a prírodných zdrojov,
  - ťažba na verejných pozemkoch,
  - primárne obchodné zastúpenie pre cenné papiere vlády Spojených štátov amerických,
  - pozemné námorné a s tým spojené služby,
  - rybolov,
  - dotácie.
2. V súlade s článkom II ods. 1 si Spojené štáty americké vyhradzuju právo urobiť alebo zachovať obmedzené výnimky zo zaobchádzania podľa doložky najvyšších výhod v týchto odvetviach alebo záležitostiach:
  - vlastníctvo nehnuteľností,
  - ťažba na verejných pozemkoch,
  - primárne obchodné zastúpenie pre cenné papiere vlády Spojených štátov amerických,
  - služby spojené s námorníctvom,
  - rybolov.
3. V súlade s článkom II ods. 1 si Česká a Slovenská Federatívna Republika vyhradzuje právo urobiť alebo zachovať obmedzené výnimky z národného zaobchádzania v týchto odvetviach alebo záležitostiach:
  - vlastníctvo nehnuteľností,
  - poisťovníctvo.

(4) V súlade s článkom II ods. 1, keďže je nevyhnutné plniť svoje povinnosti podľa opatrení prijatých Európskou úniou, vláda Slovenskej republiky si vyhradzuje právo urobiť alebo ponechať si výnimky z národného zaobchádzania v sektoroch alebo záležitostiach uvedených nižšie:

poľnohospodárstvo,
audiovizuálna oblasť,
cenné papiere, investičné služby a iné finančné služby,
rybolov,
uhľovodíky,
dotácie,
doprava (leteckí prepravcovia),
doprava (vnútrozemské vodné trasy),
doprava (námorná).

(5) V súlade s článkom II ods. 1, keďže je nevyhnutné plniť svoje záväzky podľa opatrení prijatých Európskou úniou, Slovenská republika si vyhradzuje právo urobiť alebo ponechať si výnimky z doložky najvyšších výhod v sektoroch alebo záležitostiach uvedených nižšie:

poľnohospodárstvo,
audiovizuálna oblasť,

uhľovodíky.

(6) Akákoľvek výnimka Slovenskej republiky udelená podľa uvedených odsekov 4 a 5 (t. j. prostredníctvom akéhokoľvek zákona alebo nariadenia prijatého Slovenskou republikou alebo akejkoľvek smernice Európskej únie priamo aplikovateľnej v Slovenskej republike) sa nebude uplatňovať v období stanovenom v písmene a) ďalej na investície občanov alebo spoločností Spojených štátov amerických, ktoré existujú v príslušnom sektore v čase platnosti tohto dodatku alebo v čase, keď Európska komisia bude publikovať svoj návrh na uzákonenie príslušného opatrenia vo svojom Úradnom vestníku, podľa toho, ktorý dátum bude neskorší.

- a) Časové obdobie, na ktoré sa odkazuje v tomto odseku, bude desať rokov od dátumu, keď príslušný zákon alebo nariadenie prijaté Slovenskou republikou alebo opatrenie Európskej únie priamo aplikovateľné v Slovenskej republike nadobudne platnosť, alebo dvadsať rokov od dátumu, keď Dohoda nadobudne platnosť, podľa toho, ktorý dátum bude neskorší.
- b) V žiadnom prípade sa však nemôže výnimka udelená podľa uvedených odsekov 4 alebo 5 uplatniť na existujúcu investíciu definovanú v tomto odseku do takej miery, že by sa vyžadovalo zrušenie takej celej alebo čiastočnej existujúcej investície.

7. Tento dodatok tvorí neoddeliteľnú súčasť dohody.

PROTOKOL

1. Zmluvné strany súhlasia s tým, že nič v tejto dohode sa nebude vykladať tak, aby sa to vzťahovalo na subjekty, ktoré sú akreditované ako súčasť diplomatickej misie alebo konzulárneho úradu zmluvnej strany.
2. Pod pojmom „politické podrozdelenie“ uvedeným v článku I ods. 1 písm. b), v článku VI ods. 5 a v článku XIII tejto dohody zmluvné strany rozumejú:
  - ak ide o Českú a Slovenskú Federatívnu Republiku, Českú republiku a Slovenskú republiku,
  - ak ide o Spojené štáty americké, jednotlivé štáty Spojených štátov amerických.
3. Zmluvné strany uznávajú, že podmienky článku II ods. 9 a) sú splnené, ak ekonomické vzťahy medzi zmluvnou stranou a tretím štátom zahŕňajú aj oblasť voľného obchodu alebo colnú úniu. Protokol bude neoddeliteľnou súčasťou tejto dohody.

DOHODA mezi Českou a Slovenskou Federativní Republikou a Spojenými státy americkými o vzájemné podpoře a ochraně investic

Česká a Slovenská Federativní Republika a Spojené státy americké (dále „smluvní strany“), vedeny přáním podporovat větší vzájemnou hospodářskou spolupráci, pokud jde o investice státních příslušníků a společností z jedné smluvní strany na území druhé smluvní strany, uznávajíce, že ujednání o zacházení, které bude přiznáváno těmto investicím, podpoří tok soukromého kapitálu a hospodářský rozvoj smluvních stran, souhlasíce s tím, že spravedlivé a nestranné zacházení s investicemi je žádoucí pro zachování stabilního systému pro investování a pro maximálně efektivní využívání ekonomických zdrojů, potvrzující svůj zájem rozvíjet hospodářskou spolupráci v souladu s principy a ustanoveními Závěrečného aktu Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě, podepsaného v Helsinkách 1. srpna 1975, a s dalšími dokumenty, přesvědčeny, že soukromé podnikání na svobodných a volně přístupných trzích poskytuje nejlepší možnosti zvyšování životní úrovně a hodnoty života obyvatel smluvních stran, zlepšení blahobytu pracujících a podpory obecného respektování mezinárodně uznaných práv pracujících, a rozhodnuty uzavřít dohody o vzájemné podpoře a ochraně investic, se dohodly na následujícím:

Článek I

1. Pro účely této Dohody

- a) „investice“ označuje jakýkoli druh investice na území jedné smluvní strany, která je vlastněna nebo je přímo či nepřímo kontrolována státními příslušníky nebo společnostmi druhé smluvní strany, jako je akcie, pohledávka, smlouva o službách a investiční smlouva, a zahrnuje:
  - i) hmotné a nehmotné vlastnictví včetně práv, jako jsou hypotéky, zástavy a ručení;
  - ii) společnost nebo akcie či jiné podíly na společnosti nebo podíly na jejích aktivech;
  - iii) peněžní pohledávky nebo nároky na plnění, které mají ekonomickou hodnotu a které jsou spojené s investicí;
  - iv) duševní vlastnictví, které zahrnuje mezi jiným práva vztahující se k
    - literárním a uměleckým dílům včetně zvukových nahrávek,
    - vynálezům ve všech oborech lidského úsilí,
    - průmyslovým vzorům,
    - uspořádání částí polovodičových integrovaných obvodů,
    - obchodním tajemstvím a důvěrným podnikatelským informacím a
    - obchodním a servisním známkám a názvům výrobků;
  - v) jakékoliv právo vyplývající ze zákona nebo kontraktu a jakékoliv oprávnění a povolení v souladu se zákonem včetně koncesí na vyhledávání, kultivaci, těžbu nebo využívání přírodních zdrojů;
- b) „společnost smluvní strany“ znamená jakoukoli korporaci, společnost, sdružení, státní nebo jiný podnik nebo jinou organizaci, z právního hlediska ustavenou v souladu s právním řádem smluvní strany nebo jejího politického podrozdělení, ať byla či nebyla zřízena za účelem finančních výnosů a je v soukromém vlastnictví nebo vlastnictví vlády;
- c) „státní příslušník“ smluvní strany znamená fyzickou osobu, která je státním příslušníkem smluvní strany v souladu s jejím příslušným zákonem;
- d) „výnos“ označuje částku plynoucí nebo spojenou s investicí a zahrnuje zisk, dividendu, úrok, přírůstek kapitálu, licenční poplatky a poplatky za řízení, technickou pomoc a jiné poplatky nebo hmotné výnosy;
- e) „doprovodné činnosti“ zahrnují organizaci, kontrolu, provoz, údržbu a dispozici se společnostmi, filiálkami, agencemi, kanceláři, továrnami a jinými zařízeními pro obchodní činnost; uzavírání, plnění a provádění kontraktů; nabývání, užívání, ochranu a dispozici majetkem všeho druhu včetně práv z oblasti duševního vlastnictví a průmyslových práv; vypůjčování finančních prostředků, nákup, vydávání a prodej akcií a jiných cenných papírů a nákup zahraničních měn pro dovozy;
- f) „nediskriminační zacházení“ označuje zacházení, které je přinejmenším tak příznivé, jako je nejlepší ze zacházení národního nebo podle doložky nejvyšších výhod;

- g) „národní zacházení“ označuje zacházení, které je přinejmenším tak příznivé jako nejpriznivější zacházení přiznávané smluvní stranou společností nebo státním příslušníkům této smluvní strany v podobných případech, a
- h) zacházení podle „doložky nejvyšších výhod“ označuje zacházení, které je přinejmenším tak příznivé jako to, které je přiznávané smluvní stranou společností nebo státním příslušníkům z třetích zemí v podobných případech.
2. Každá smluvní strana si vyhrazuje právo odepřít kterékoli společnosti výhody plynoucí z této Dohody, pokud takovou společnost kontrolují občané třetí země anebo v případě, že společnost druhé smluvní strany nevykonává žádnou rozsáhlejší podnikatelskou činnost na území druhé smluvní strany nebo je kontrolována občany třetí země, s níž odpírající smluvní strana neudrzuje normální hospodářské styky.
3. Jakákoli změna formy, ve které jsou aktiva investována nebo reinvestována, nemá vliv na jejich charakter investice.

Článek II

1. Každá smluvní strana bude povolovat a bude zacházet s investicemi a s nimi spojenými činnostmi na nediskriminačním základě, přičemž každá smluvní strana má právo učinit nebo zachovat výjimky v odvětvích nebo záležitostech uvedených v Dodatku k této Dohodě.

Obě smluvní strany souhlasí s tím, že ohlásí druhé smluvní straně předem nebo v den, kdy tato Dohoda vstoupí v platnost, všechny takové zákony a předpisy, o nichž si jsou vědomy, že se týkají odvětví nebo záležitostí uvedených v Dodatku.

Dále každá smluvní strana souhlasí s tím, že ohlásí druhé smluvní straně jakékoli budoucí výjimky týkající se odvětví nebo záležitostí uvedených v Dodatku, a rovněž souhlasí s tím, že tyto výjimky omezí na minimum.

Jakákoli budoucí výjimka, přijatá jednou smluvní stranou v daném odvětví nebo záležitosti, se nebude vztahovat na investici existující v době, kdy taková výjimka vstoupila v platnost.

Zacházení uplatňované podle jakýchkoli výjimek nesmí být méně příznivé, než je to, které je uplatňováno v podobných případech u investic a s nimi spojených činností státních příslušníků nebo společností kterékoli třetí země, pokud není stanoveno jinak v Dodatku.

2. a) Investici bude vždy zajištěno spravedlivé a rovnoprávné zacházení a bude požívat plné ochrany a bezpečnosti a v žádném případě jí nebude přiznáno horší zacházení, než je v souladu s mezinárodním právem.
- b) Žádná ze smluvních stran nebude žádnými svévolnými a diskriminačními opatřeními omezovat řízení, provoz, udržování, používání, využívání, rozšiřování nebo možnost dispozice s investicí.
- Pro účely řešení sporů podle článků VI a VII této Dohody opatření může být svévolné a diskriminační, i když strana ve sporu měla nebo využila možnost přezkoumání takového opatření soudy nebo správními soudy příslušné smluvní strany.
- c) Každá smluvní strana bude dodržovat jakýkoliv závazek, který přijala ve vztahu k investicím.
3. V souladu se zákony týkajícími se vstupu a pobytu cizinců bude státním příslušníkům každé smluvní strany povoleno vstupovat a přebývat na území druhé smluvní strany za účelem zřízení, rozvoje, řízení nebo konzultací o provozu investice, do které osobně nebo společnost první smluvní strany, která je zaměstnává, vložili nebo hodlají vložit podstatnou část kapitálu nebo jiných zdrojů.
4. Společnosti zákonně ustavené v souladu s právním řádem jedné smluvní strany a které jsou investicemi, budou smět zaměstnávat vrcholné řídicí pracovníky podle své volby, bez ohledu na jejich státní příslušnost.
5. Žádná smluvní strana nebude jako podmínku pro zřízení, rozšiřování a udržování investic ukládat plnění závazků, které vyžadují nebo vynucují export vyrobeného zboží nebo které

předepisují, že zboží nebo služby musí být nakupovány místně, nebo které ukládají jiné podobné požadavky.

6. Každá smluvní strana zabezpečí účinné prostředky pro uplatnění nároků a práv vztahujících se k investicím a jejich schvalování a k ujednáním o investicích.
7. Každá smluvní strana umožní přístup ke všem zákonům, předpisům, administrativní praxi a postupům a soudním výrokům týkajícím se nebo postihujícím investice.
8. Zacházení s investicemi a doprovodnými činnostmi přiznávané Spojenými státy americkými podle tohoto článku bude ve všech státech, teritoriích a državách Spojených států amerických zacházením přiznávaným v tomto ohledu společně zákonem ustanoveným v souladu s právními předpisy jiných států, teritorií a držav Spojených států amerických.
9. Nediskriminační zacházení a doložka nejvyšších výhod podle této Dohody se nebudou vztahovat na výhody přiznávané jednou i druhou smluvní stranou státním příslušníkům nebo společně s jakékoliv třetí země na základě
  - a) závazků smluvní strany týkajících se investic a vyplývajících z plného členství v zóně volného obchodu anebo v celní unii nebo
  - b) závazků smluvní strany v jakékoliv mnohostranné mezinárodní dohodě v rámci Všeobecné dohody o clech a obchodu, která bude uzavřena následně po této Dohodě.
10. Smluvní strany potvrzují a shodují se na tom, že „doprovodné činnosti“ zahrnují, bez omezení, tyto druhy činnosti:
  - a) udělování koncesí nebo oprávnění na základě povolení;
  - b) možnost registrace, získání oprávnění, povolení a jiných souhlasů úřadů (které musí být v každém případě vydávány urychleně);
  - c) přístup k finančním institucím a úvěrovým trhům;
  - d) přístup k vlastním fondům uloženým u finančních institucí;
  - e) dovoz a instalace zařízení nezbytného pro běžné vedení podnikatelských záležitostí včetně, avšak bez omezení kancelářského zařízení a automobilů a vývozu zařízení a automobilů takto dovezených;
  - f) rozšiřování obchodních informací;
  - g) provádění průzkumů trhů;
  - h) jmenování obchodních zástupců včetně zprostředkovatelů, konzultantů, distributorů a jejich účast na obchodních veletrzích a reklamních akcích;
  - i) marketing zboží a služeb včetně jeho uskutečňování prostřednictvím vnitřní distribuce a marketingových systémů, jakož i inzercí a přímými kontakty s jednotlivými osobami a společnostmi;
  - j) přístup ke komunálním rozvodům, veřejným službám a obchodním prostorům pronajímaným za nediskriminační ceny, pokud jsou stanoveny a kontrolovány vládou;
  - k) přístup k surovinám, výrobním vstupům a službám všech druhů za nediskriminační ceny, pokud jsou stanoveny a kontrolovány vládou.

Článek III

1. Investice nebudou vyvlastněny nebo znárodněny nebo podrobeny přímým či nepřímým opatřením rovnajícím se vyvlastnění nebo znárodnění („vyvlastnění“), s výjimkou veřejného zájmu; na základě právního postupu; nediskriminačním způsobem; proti okamžité, odpovídající a efektivní náhradě a v souladu s obecnými principy zacházení uvedenými v článku II odst. 2 této Dohody.

Náhrada musí odpovídat spravedlivé tržní ceně vyvlastněné investice bezprostředně před vyvlastněním nebo než se stalo veřejně známým; musí být zaplacená bez odkladu včetně úroku ode dne vyvlastnění podle přiměřené tržní úrokové sazby; bude plně proveditelná a volně převoditelná za převládající tržní kurs v den vyvlastnění.

2. Státní příslušník nebo společnost každé ze smluvních stran, kteří prohlásí, že celá nebo část jejich investice byla vyvlastněna, mají právo na bezodkladné přezkoumání příslušnými soudními nebo administrativními úřady druhé smluvní strany, zda k takovému vyvlastnění došlo, a pokud ano, zda takové vyvlastnění a příslušná náhrada odpovídají ustanovením této Dohody, která vyjadřuje principy mezinárodního práva.

Článek IV

Státním příslušníkům a společnostem obou smluvních stran, jejichž investice na území druhé smluvní strany utrpí škody následkem války nebo jiného ozbrojeného konfliktu, revoluce, výjimečného stavu, povstání, občanských nepokojů nebo jiných podobných událostí, bude druhou smluvní stranou přiznáno nediskriminační zacházení, pokud jde o jakákoliv opatření přijatá v souvislosti s těmito škodami.

Článek V

1. Každá smluvní strana bude povolovat všechny převody vztahující se k investici volně a bez prodlení do a z vlastního území.
Takové převody zahrnují:
  - a) výnosy,
  - b) náhrady podle článku III této Dohody,
  - c) platby vyplývající z investičních sporů,
  - d) platby prováděné v souladu s kontraktem včetně umořování jistiny a narostlých úrokových plateb podle úvěrových smluv,
  - e) výnosy z prodeje nebo likvidace celé nebo části investice,
  - f) dodatečné kapitálové vklady k udržování nebo rozšiřování investice.
2. S výjimkou ustanovení článku III odst. 1 této Dohody se převody musí provádět ve volně směnitelné měně převládajícím tržním kursem pro promptní operace platným v den převodu pro měnu, v níž se převod provádí.
3. Nehledě na ustanovení odstavce 1 a 2, obě smluvní strany mohou mít zákony a předpisy
  - a) vyžadující hlášení peněžních převodů a
  - b) ukládající daň z příjmů v takové formě, jako je daň z příjmu u dividend a jiných převodů.Kromě toho každá smluvní strana může chránit práva věřitelů nebo zajišťovat vykonání rozsudků soudů, a to spravedlivým a nediskriminačním uplatňováním svých zákonů v dobré víře.

Článek VI

1. Investiční spor je pro účely tohoto článku definován jako spor týkající se
  - a) interpretace nebo použití investiční smlouvy mezi jednou smluvní stranou a státním příslušníkem nebo společností druhé smluvní strany;
  - b) interpretace nebo použití jakéhokoliv investičního oprávnění uděleného úřadem smluvní strany pro zahraniční investice takovému státnímu příslušníkovi nebo společnosti;
  - c) údajného porušení jakéhokoliv práva vztahujícího se k investici, které bylo uděleno nebo vyplývá z této Dohody.
2. V případě investičního sporu mezi smluvní stranou a státním příslušníkem nebo společností druhé smluvní strany se budou strany ve sporu nejdříve snažit řešit spor konzultacemi a jednáním, přičemž lze použít nezávazná jednání s třetí stranou.

S výhradou ustanovení odstavce 3 tohoto článku bude spor, nelze-li jej vyřešit konzultacemi a jednáním, předložen k vypořádání vhodným postupem pro řešení sporů, na němž se strany předem dohodnou.

Jakákoli majetková vypořádání ve sporu včetně těch, která se týkají vyvlastnění, stanovená v investiční smlouvě budou závazná a vymahatelná v souladu s podmínkami investiční smlouvy, příslušnými ustanoveními místních zákonů a příslušnými mezinárodními dohodami o vykonávání výroků rozhodčích soudů.

3. V jakémkoli termínu po uplynutí šesti měsíců ode dne, kdy spor vznikl, dotýčný státní příslušník nebo společnost si může zvolit, zda souhlasí s písemným předložením sporu k vypořádání smírem nebo závazným rozhodčím řízením Mezinárodnímu středisku pro řešení investičních sporů („Středisko“) nebo podle Dodatečných možností Střediska nebo podle Rozhodčích pravidel Komise OSN pro mezinárodní právo obchodní („UNCITRAL“) nebo podle rozhodčích pravidel jakékoliv rozhodčí instituce vzájemně dohodnuté stranami ve sporu.
  - a) Jakmile dotýčný státní příslušník nebo společnost dali svůj souhlas, každá strana ve sporu může zahájit takové řízení za předpokladu, že
    - i) spor nebyl předložen státním příslušníkem nebo společností podle příslušného, dříve dohodnutého postupu pro řešení sporu a
    - ii) dotčený státní příslušník nebo společnost nepředložili spor soudu, správnímu soudu nebo úřadu s příslušnou jurisdikcí smluvní strany ve sporu.
Pokud se strany ve sporu nedohodnou na tom, zda je vhodnější použít smírné nebo závazné rozhodčí řízení, je rozhodující názor dotýčného státního příslušníka nebo společnosti.
  - b) Obě smluvní strany tímto dávají souhlas s předložením investičního sporu k smírnému nebo závaznému rozhodčímu řízení
    - i) Středisku v případě, že Česká a Slovenská Federativní Republika se stane účastníkem Konvence o řešení investičních sporů mezi státy a státními příslušníky jiných států, podepsané ve Washingtonu 18. března 1965 („Konvence“), a Stanov a pravidel Střediska, a Dodatečným možnostem Střediska a
    - ii) rozhodčímu soudu zřízenému podle pravidel UNCITRAL, přičemž tato pravidla mohou být upravena vzájemnou dohodou stran ve sporu (jmenovacím místem v nich uvedeným bude generální sekretář Střediska).
  - c) Smíření nebo rozhodčí řízení sporů podle písm. b) i) musí být provedeno za použití ustanovení Konvence a Stanov a pravidel Střediska nebo Dodatečných možností, a to podle okolností.
  - d) Místem jakéhokoliv rozhodčího řízení vedeného podle tohoto článku musí být stát, který je účastníkem Konvence OSN o uznávání a vykonávání zahraničních soudních rozhodnutí, podepsané v New Yorku v roce 1958.
  - e) Každá smluvní strana se zaručuje, že vykoná bez prodlení nařízení jakéhokoliv soudního výroku rozhodčího řízení, provedeného v souladu s tímto článkem. Dále každá smluvní strana umožní na svém území vykonávání takového rozhodčího výroku.
4. Smluvní strana nesmí při jakémkoliv projednávání investičního sporu uplatnit jako obhajobu protinárok, právo na kompenzaci, nebo jinak, že dotýčný státní příslušník nebo společnost již obdržela nebo obdrží z titulu pojištění nebo záruční smlouvy odškodnění nebo jinou náhradu za celou nebo část svých údajných škod.
5. V případě rozhodčího řízení, pro účely tohoto článku, každá společnost zákonně ustanovená podle příslušného právního řádu jedné smluvní strany nebo jejího politického podrozdělení, která však bezprostředně před projevením se skutečností nebo skutečností vyvolávajících spor byla investicí státních příslušníků nebo společností druhé smluvní strany, bude považována za státního příslušníka nebo společnost této druhé smluvní strany [v souladu s článkem 25 (2) b) Konvence].

Článek VII

1. Jakýkoliv spor mezi smluvními stranami týkající se výkladu nebo použití této Dohody, který nebude vyřešen konzultacemi nebo jinými diplomatickými cestami, bude předložen na žádost jedné ze smluvních stran rozhodčímu soudu k závaznému rozhodnutí podle příslušných pravidel mezinárodního práva. Pokud se smluvní strany nedohodnou jinak, budou platit

Rozhodčí pravidla Komise OSN pro mezinárodní právo obchodní (UNCITRAL), s výjimkou ustanovení změněných smluvními stranami nebo rozhodci.

2. Do dvou měsíců od obdržení žádosti jmenuje každá smluvní strana jednoho rozhodce. Tito dva rozhodci zvolí jako předsedu třetího rozhodce, státního příslušníka třetího státu. Pravidla UNCITRAL pro jmenování členů tříčlenné rozhodčí poroty se budou používat mutatis mutandis pro jmenování rozhodčí poroty s tou výjimkou, že jmenovacím místem uvedeným v těchto pravidlech bude generální sekretář Stálého arbitrážního soudu.
3. Pokud není dohodnuto jinak, všechna podání musí být provedena a všechna sezení uskutečněna do šesti měsíců ode dne zvolení třetího rozhodce a soud učiní svá rozhodnutí do dvou měsíců od data posledních podání nebo od data ukončení projednávání, podle toho, které bylo pozdější.
4. a) Každá smluvní strana ponese náklady svého zastoupení v rozhodčím řízení.
b) Výlohy a jiné náklady předsedy, jiných rozhodců a jiné náklady řízení ponесou obě smluvní strany rovným dílem. Soud však může podle svého uvážení určit, že větší část těchto nákladů uhradí jedna ze smluvních stran.

Článek VIII

Ustanovení článku VI a VII neplatí pro spory vzniklé

- a) v souvislosti s programy Vývozní a dovozní banky Spojených států pro vývozní úvěry, záruky a pojištění nebo
- b) v souvislosti s jinými oficiálními úvěrovými, záručními nebo pojišťovacími ujednáními, v nichž se smluvní strany dohodly, že spory budou řešeny jinými prostředky.

Článek IX

Tato Dohoda nesníží účinnost

- a) zákonů a předpisů, administrativní praxe nebo postupů administrativních či soudních rozhodnutí obou smluvních stran;
- b) mezinárodních právních závazků nebo
- c) závazků přijatých oběma smluvními stranami včetně závazků obsažených v investiční smlouvě nebo v investičním oprávnění, které opravňují investice a přidružené činnosti k příznivějšímu zacházení než v podobných situacích přiznává tato Dohoda.

Článek X

1. Tato Dohoda nevylučuje, aby každá ze smluvních stran použila opatření potřebná pro udržení veřejného pořádku, splnění svých závazků na udržení nebo obnovení mezinárodního míru nebo bezpečnosti, nebo pro ochranu svých základních bezpečnostních zájmů.
2. Tato Dohoda nevylučuje, aby každá ze smluvních stran stanovila zvláštní pravidla týkající se zřizování investic včetně investic uskutečňovaných do nebo v souvislosti se státními podniky procházejícími privatizací, ale tato pravidla nesmí omezovat podstatu jakýchkoliv práv uvedených výše v této Dohodě.

Článek XI

1. Každá smluvní strana bude usilovat, pokud jde o její daňovou politiku, o to, aby poskytovala investicím státních příslušníků a společnosti druhé smluvní strany spravedlivé a nestranné zacházení.
2. Nicméně ustanovení této Dohody, zejména článků VI a VII, budou uplatňovány v záležitostech zdaňování pouze na
  - a) vyvlastnění shodně s článkem III,
  - b) převody shodně s článkem V nebo
  - c) dodržování a provádění podmínek investiční smlouvy nebo investičního oprávnění, jak je uvedeno v článku VI odst. 1 písm. a) nebo b), a to v rozsahu, ve kterém nejsou předmětem

ustanovení o řešení sporů v Dohodě o zamezení dvojího zdanění mezi oběma smluvními stranami nebo byly vzneseny v souladu s takovými ustanoveními o řešení sporů a nejsou vyřešeny v přiměřené době.

Článek XII

Smluvní strany budou souhlasit, na žádost jedné z nich, s okamžitou konzultací k řešení jakéhokoliv sporu týkajícího se této Dohody nebo k projednání jakékoliv záležitosti vztahující se k výkladu nebo uplatňování této Dohody.

Článek XIII

Tato Dohoda bude platit ve všech politických podrozděleních smluvních stran.

Článek XIV

1. Tato Dohoda vstoupí v platnost třicet dní po datu výměny ratifikačních listin. V platnosti zůstane po dobu deseti let a bude dále platit, pokud nebude ukončena podle odstavce 2 tohoto článku. Bude se týkat investic existujících v době jejího vstoupení v platnost, stejně jako investic uskutečněných nebo nabytých od té doby.
2. Každá smluvní strana může ukončit tuto Dohodu ke konci počátečního desetiletého období platnosti nebo kdykoli poté, a to zasláním jednorozhodné písemné výpovědi druhé smluvní straně.
3. Pokud jde o investice uskutečněné nebo nabyté před ukončením platnosti této Dohody a na něž se tato Dohoda jinak též vztahovala, ustanovení všech ostatních článků této Dohody budou nadále v platnosti po dobu deseti let od data jejího ukončení.
4. Dodatek, Protokol a doplňující dopisy budou nedílnou součástí této Dohody.

Na důkaz toho, k tomu náležitě zmocněni, podepsali tuto Dohodu.

Dáno ve dvojitým vyhotovení ve Washingtonu dne 22. října 1991 v jazyce českém a anglickém, přičemž obě znění mají stejnou platnost.

Za Českou a Slovenskou Federativní Republiku:

Václav Klaus v. r.

Za Spojené státy americké:

Julius L. Katz v. r.

DODATEK

1. V souladu s článkem II odst. 1 Spojené státy si vyhrazují právo učinit nebo zachovat omezené výjimky z národního zacházení v těchto odvětvích nebo záležitostech:
  - letecká doprava,
  - námořní a pobřežní doprava,
  - bankovníctví,
  - pojišťovnictví,
  - vládní dotace,
  - vládní programy pojištění a půjček,
  - výroba energie a elektřiny,
  - komisionářské celnice,
  - vlastnictví nemovitostí,
  - vlastnictví a ovládání rozhlasových stanic nebo veřejných nosičů rozhlasových a televizních stanic,
  - vlastnictví akcií Komunikační satelitní korporace,
  - zařízení pro veřejné telefonní a telegrafické služby,
  - zařízení pro podmořské kabelové služby,
  - využívání půdy a přírodních zdrojů,
  - těžba na veřejných pozemcích,
  - primární obchodní zastoupení pro cenné papíry vlády Spojených států,
  - pozemní námořní a s tím spojené služby.
2. V souladu s článkem II odst. 1 si Spojené státy vyhrazují právo učinit nebo zachovat omezené výjimky ze zacházení podle doložky nejvyšších výhod v těchto odvětvích nebo záležitostech:
  - vlastnictví nemovitostí,
  - těžba na veřejných pozemcích,
  - primární obchodní zastoupení pro cenné papíry vlády Spojených států,
  - služby spojené s námořnictvím.
3. V souladu s článkem II odst. 1 si Česká a Slovenská Federativní Republika vyhrazuje právo učinit nebo zachovat omezené výjimky z národního zacházení v těchto odvětvích nebo záležitostech:
  - vlastnictví nemovitostí,
  - pojišťovnictví.
4. Tento Dodatek tvoří nedílnou součást Dohody.

PROTOKOL

1. Smluvní strany souhlasí, že nic v této Dohodě nebude vykládáno tak, aby se vztahovalo na subjekty, které jsou akreditovány jako součást diplomatické mise nebo konzulárního úřadu smluvní strany.
2. Pod pojmem „politické podrozdělení“ uvedeným v článku I odst. 1 písm. b), v článku VI odst. 5 a v článku XIII smluvní strany rozumějí:
  - pokud jde o Českou a Slovenskou Federativní Republiku, Českou republiku a Slovenskou republiku;
  - pokud jde o Spojené státy americké, státy Spojených států amerických.
3. Smluvní strany uznávají, že podmínky článku II odst. 9 písm. a) jsou splněny, pokud ekonomické vztahy mezi smluvní stranou a třetí zemí zahrnují i oblast volného obchodu nebo celní unii.

Protokol bude nedílnou součástí této Dohody.

